

စာရေးသူရဲ့အမှာစာ

Microsoft Office Excel ဟာဆိုရင် Industry နယ်ပယ်မျိုးစုံမှာ ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ အသုံးပြုနေကြတာကို တွေ့ရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အခုစာအုပ်မှာ Excel ကို Accounting သမားတွေအတွက် ရည်ရွယ်ပြီး စာရင်းကိုင် သဘောသဘာဝကို အခြေခံကျကျ နားလည်အောင် ရေးသားပို့ချထားပါတယ်။

အခြေခံ Accounting Theory များ၊ Accounting Process, Accounting Element, Ledger Account, Double Entry Method, Transaction များကို Accounting Theory စည်းမျဉ်းများအတိုင်း Debit vs. Credit ခွဲခြား ထည့်သွင်းခြင်း၊ Ledger Account များကို Balance ပြုလုပ်ခြင်း၊ Normal Account Balance အကြောင်း၊ Trial Balance အစမ်းရှင်းတမ်း ပြုလုပ်နည်း၊ Income Statement အရှုံးအမြတ် ပြုလုပ်နည်း၊ Balance Sheet ခေါ် Statement of Financial Position ပြုလုပ်နည်း၊ Final Report ကို Chart များဖြင့် Data Visualization ပြုလုပ်နည်း များကို Step By Step တစ်ဆင့်ချင်းစီ လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

Unit 1 Introduction to Excel for Accounting

ဒီအခန်းမှာ Microsoft Office Excel 2019 မှာ Accounting လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို လုပ်ဆောင်နိုင်စေရန် မသိမဖြစ် သိရမည့် အခြေခံ စာရင်းကိုင် နည်းစနစ်များ၊ လေ့လာသင်ယူရမည့် သင်ခန်းစာ အကျဉ်းချုပ်၊ Business Accounting Flow, Accounting ရဲ့ Element (၅) မျိုး အကြောင်း၊ Ledger Account ကို Double Entry Method အတိုင်း Excel မှာ Template Format ပြုလုပ်ပုံတို့ကို လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

Unit 2 Accounting Basic

ဒီအခန်းမှာ Accounting နည်းပညာတွေရဲ့ အခြေခံအကျဆုံး အကြောင်းအရာများ၊ စကားလုံး ဝေါဟာရများကို အဓိကထား လေ့လာသင်ယူကြရပါမည်။ သို့မှသာ ဆက်လက် သင်ကြားပို့ချပေးမည့် Excel for Accounting သင်ခန်းစာတွေကို အလွယ်တကူ လေ့လာမှတ်သားနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ စာရင်းများ အကြောင်း၊ လယ်ဂျာ အကြောင်း သိကောင်းစရာ၊ စာရင်းပုံစံများ အကြောင်း၊ Bookkeeping စာရင်းရေးသွင်းခြင်း အခြေခံ၊ Journal နဲ့ Ledger ကွာခြားပုံများ အကြောင်း၊ AIS လို့ ခေါ်တဲ့ Accounting Information System အကြောင်း၊ Management

Accounting နဲ့ Financial Accounting တို့ရဲ့ ကွာခြားချက် စသည့် စာရင်းကိုင် အခြေခံ Accounting Basic သင်ခန်းစာများကို ဒီအခန်းမှာ လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

Unit 3 Elements of Accounting

Accounting မှာ မဖြစ်မနေ သိရှိနားလည်ထားရမည့် Element များ အကြောင်းကို ဒီအခန်းမှာ လေ့လာသင်ယူရပါမည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှု Asset များ အကြောင်း၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းက ပြန်လည် တာဝန်ယူ ဖြေရှင်းပေးရမည့် Liabilities များ အကြောင်း၊ စီးပွားရေးကို စတင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံတဲ့ လုပ်ငန်းရှင်တွေ၊ ရှယ်ယာရှင်တွေရဲ့ အရင်းအနှီး Capital များ အကြောင်း စသည့် Assets = Liabilities + Capital or Owners’ Equity တွေ အကြောင်းကို ဒီအခန်းမှာ လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

Unit 4 Classification of Accounts

ဘယ်စာရင်းက ဘယ်အမျိုးအစားဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ခွဲခြားနိုင်ခြင်းဟာ Accountant တစ်ယောက်ရဲ့ အရေးပါတဲ့ အရည်အချင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအခန်းမှာ စာရင်းအမျိုးအစား ခွဲခြားပုံတွေကို လေ့လာသင်ယူရပါမည်။ Personal Account vs. Impersonal Account အကြောင်းများ၊ Real Account, Nominal Account, Expense Account, Revenue Account များ အကြောင်းကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖြစ်သွားအောင် ဥပမာ ဥပမေယျများစွာနဲ့ သင်ကြားပို့ချပေးထားပါတယ်။

Unit 5 Debits And Credits

Accounting မှာ အခြေခံအကျဆုံး နားလည်ထားရမှာက ဘယ်စာရင်းအမျိုးအစားတွေကတော့ Debit အမျိုးအစား ဖြစ်တယ်၊ ဘယ်စာရင်းအမျိုးအစားတွေကတော့ Credit အမျိုးအစားဖြစ်တယ်ဆိုတာ ခွဲခြားနိုင်ဖို့ပါပဲ။ ဒီအခန်းမှာ တော့ Debit vs. Credit အကြောင်း၊ Debit Side မှာ သွင်းရမည့် စာရင်းများ၊ Credit Side မှာ သွင်းရမည့် စာရင်းများ၊ Debit Credit အလွယ်တကူခွဲခြားနည်း ဖော်မျူလာများကို Theory ကျကျ ရှင်းပြ ပို့ချပေးထားပါတယ်။

အစမ်း ဆိုပေမယ့်လည်း အတည်သဘောမျိုး ဖြစ်ပါတယ်။ Accounting ရဲ့ အရေးကြီးတဲ့ အဆင့်တစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ တိုင်မပတ်မှ Financial Statement တွေကို အလွယ်တကူ ပြုလုပ်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီအခန်းမှာ Daily Transaction တွေကို Double Entry စနစ်အတိုင်း Microsoft Excel 2019 မှာ စာရင်းသွင်းပုံတွေကို Debit Credit – Double Entry System Theory အတိုင်း Account တစ်ခုချင်းစီအတွက် အသေးစိတ် လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

Unit 10 Income Statement

Income Statement ဆိုတာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုရဲ့ အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ဆောင်ရွက်ရရှိတဲ့ ဝင်ငွေရှင်းတမ်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဝင်ငွေတွေ စတင်ရရှိဖို့ အရင်ဆုံး ကုန်ကျစရိတ် Expense တွေနဲ့ စတင်ရပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် Income လို့ပြောတိုင်း Expense က မဖြစ်မနေ တွဲဖတ်ပါဝင်လာရပါတယ်။ ဒီအခန်းမှာ Income vs. Expense အကြောင်းကို အသေးစိတ် လေ့လာသင်ယူရမှာဖြစ်ပြီး Cost of Good Solds (COGS) အကြောင်းပါ သင်ယူရပါမည်။ Income Statement လုပ်ဆောင်ပုံအဆင့်ဆင့်ကို နမူနာသင်ခန်းစာများစွာနဲ့ လက်တွေ့လုပ်ဆောင် သင်ယူရပါမည်။

Unit 7 Balance Ledger Account

Ledger Account တွေကို Financial Statement တွေဆီ ပြောင်းရွေ့နိုင်ဖို့အတွက် စာရင်းပိတ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

အဲဒါကို Ledger Account Balancing လို့ ခေါ်ပါတယ်။ Asset နဲ့ Expenditure တွေကို ဘယ်လို စာရင်းပိတ်မလဲ?

Capital, Liability နဲ့ Revenue တွေကို ဘယ်လို စာရင်းပိတ်မလဲဆိုတာကို ဒီအခန်းမှာ လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

Debit အတွက် Excel Formula, Credit အတွက် Excel Formula တွေကို တစ်ကြိမ်သာ ရေးသားပြီး ကြိမ်ဖန်များစွာ လိုအပ်သလို ပြန်လည် အသုံးချပုံ နည်းလမ်းများကိုလည်း လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

Unit 11 Statement of Financial Position

အတိုကောက် SOFP (Statement of Financial Position) လို့ခေါ်ကြတဲ့ Balance Sheet (လက်ကျန်ရှင်းတမ်း) ဟာ ကုမ္ပဏီတစ်ခုရဲ့ ကြေးမုံမန်တစ်ချက်ဖြစ်ပါတယ်။ လုပ်ငန်းရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှု Asset နဲ့ လုပ်ငန်းက ပြန်လည်ပေးဆပ် ရမည့် Liabilities + Capital တွေကို တစ်နေရာတည်းမှာ စုစည်း ကြည့်ရှုတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအခန်းမှာ SOFP ကို Step By Step လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

Unit 8 Financial Statement Reporting

Daily Transaction တွေ သွင်းပြီးရင် လချုပ်၊ နှစ်ချုပ် တွေ Report ထုတ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ သို့မှသာ Business အတွက် မှန်ကန်တဲ့ Decision Making တွေကို ချမှတ် သုံးသပ်နိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ Financial Statement တွေ ထုတ်နိုင်ဖို့ Ledger ထဲက စာရင်းတွေကို ပိတ်ပြီး Trial Balance မှာ စာရင်းကိုက်ညီဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ Trial Balance စာရင်းကိုက်ပြီဆိုရင်တော့ Financial Statement တွေဖြစ်တဲ့ Income Statement, Balance Sheet, Cashflow, Equity တွေ Report ထုတ်လို့ ရပါပြီ။ စာရင်းညှိခြင်း (Adjusting Entries) တွေဖြစ်တဲ့ Provisions & Adjustings အကြောင်းကိုလည်း ဒီအခန်းမှာ လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

Unit 12 Alternative Income Statement

Income Statement ကို နောက်ထပ်ပုံစံတစ်မျိုးနဲ့ ဖော်ပြခြင်းကို Alternative Income Statement လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဝင်ငွေတွေကို စုပြီး Graph & Chart နဲ့ ဖော်ပြတာတို့၊ ကုန်ကျစရိတ်တွေကို စုပြီး Graph & Chart နဲ့ ဖော်ပြတာတို့ အတွက်လည်း အလွန် အသုံးဝင်ပါသည်။ သူ့ရဲ့ Formula က ရိုးရှင်းလွယ်ကူလှပါတယ်။ ဝင်သမျှ ဝင်ငွေတွေစုပေါင်းပြီး ထွက်သမျှ Expense ကို နှုတ်လိုက်ကာ နောက်ဆုံး Profit or Loss ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအခန်းမှာ Alternative Income Statement ပြုလုပ်ပုံကို အသေးစိတ် လေ့လာကြပါမည်။

Daily Entry Data တွေ သွင်းပြီးရင် Report ထုတ်ဖို့ Financial Statement တွေ ပြုလုပ်ရမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ သိရှိလေ့လာထားခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ Final နောက်ဆုံးအဆင့် Financial Statement တွေပြုလုပ်ဖို့ စာရင်းတွေကို ညီ/မညီ စစ်ဆေးဖို့ လိုအပ်လာပါတယ်။ အဲဒါကို Trial Balance (အစမ်းရှင်းတမ်း) ပြုလုပ်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

Unit 13 Alternative Financial Position Statement
SOFP or Balance Sheet ကို နောက်ထပ်နည်းတစ်မျိုးနဲ့ လေ့လာကြပါမည်။ အဲဒါကို Alternative Financial Position Statement လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သူကတော့ Financial Position Value ကို အဓိကရှုဖွေခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် Equity Value ကို ရှာတဲ့သဘောပါ။ Assets တန်ဖိုးအားလုံးစုပြီးရေးထားခြင်း၊ Liabilities တန်ဖိုးအားလုံးစုပြီး ရေးထားခြင်းကြောင့် Graph & Chart Report တွေ ထုတ်တဲ့အချိန်မှာ လွယ်ကူလျှင်မြန်တာကို တွေ့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအခန်းမှာ Alternative Financial Position Statement ပြုလုပ်ပုံကို အသေးစိတ် လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

Unit 16 Bonus Chapter

ဒီစာအုပ်ကို စီစဉ်ထားတာက Excel အကြောင်းအရာသာမက Accounting သဘောတရားတွေကိုပါ နားလည် သဘောပေါက်စေရန် ရည်ရွယ်ထားတာကြောင့် Bookkeeping Procedure အကြောင်း၊ လုပ်ငန်းတစ်ခုအတွက် မရှိမဖြစ်ထားရမည့် လယ်ဂျာစာရင်းစာအုပ်များ အကြောင်း၊ Trial Balance အစမ်းရှင်းတမ်းကို မထိခိုက်ဘဲ မှားယွင်းနိုင်သော အမှားများအကြောင်း၊ စာရင်းကိုင်တစ်ယောက်လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းများအကြောင်း၊ စာရင်းကိုင် Accounting မှာ အသုံးပြုကြတဲ့ အတိုကောက် Abbreviation တွေ အကြောင်းကို ဒီအခန်းမှာ လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

Unit 14 Data Visualization with Chart

Stakeholder တွေ လွယ်ကူလျှင်မြန်စွာ Decision Making ချမှတ်နိုင်ဖို့ ကိန်းဂဏန်းတွေကို လွယ်ကူ ရှင်းလင်းအောင် Chart တွေနဲ့ Data Visualization ပြုလုပ်ပေးဖို့ အထူး လိုအပ်ပါတယ်။ Chart ဆွဲနိုင်ဖို့အတွက် Source Data တွေ လိုအပ်ပါတယ်။ ရှေ့သင်ခန်းစာတွေမှာ သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့တဲ့ Alternative Income Statement နဲ့ Alternative Financial Position Statement တို့မှာ Chart ဆွဲဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်စေတဲ့ Simple Data တွေ ရရှိထားပြီးသား ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအခန်းမှာ Revenue, Expense, Asset, Liabilities တွေအတွက် Chart တွေ ရေးဆွဲတာကို Step By Step လေ့လာသင်ယူရပါမည်။

- မိမိလုပ်ငန်းရဲ့ စာရင်းဇယားများကို မိရိုးဖလာ Broken စနစ်မှ နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံနှုန်းများဖြစ်တဲ့ Double Entry Accounting System ဖြင့် ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်လိုသူများ
- LCCI Level 1,2 စာမေးပွဲအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင် လေ့ကျင့်ခြင်းများကို Microsoft Excel Software ဖြင့် လေ့လာသင်ယူလိုသူများ
- စာရင်းကိုင် Accounting ဘာသာရပ်ကို သင်ယူလိုသော်လည်း အချိန်မပေးနိုင်သူ လုပ်ငန်းခွင်ဝင် ဝန်ထမ်းများ
- မိမိနေထိုင်ရာ မြို့ရွာ ဒေသမှာ စာရင်းကိုင်သင်တန်း မရှိသဖြင့် သင်ကြားသင်ယူခွင့် မရရှိသူများ
- (၁၀) တန်းအောင်ပြီး (သို့မဟုတ်) ဘွဲ့ရပြီး လုပ်ငန်းခွင်မှာ စာရင်းကိုင် အဖြစ် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်လိုသူများ
- Online Shopping လုပ်ငန်း ပြုလုပ်နေပြီး မိမိစာရင်းဇယားများကို မနိုင်မနင်းဖြစ်နေပြီး ပြန်လည် ပြင်ဆင်လိုသူများ
- စာရင်းတစ်ခုတွေ့လို့ Debit ဘက်ထည့်ရမှာလား? Credit ဘက်ထည့်ရမှာလား? ဆိုပြီး အခြေခံစာရင်းအင်းမှာတင် တိုင်ပတ်ပြီး မြေဖမ်းနေသူများ
- လကုန်ရင် ဘယ်လို စာရင်းပိတ်ရမှာလဲ? Ledger Account Balance ဘယ်လို လုပ်ရမှာလဲ? အရှုံးအမြတ်စာရင်း Income Statement ဘယ်လို ထုတ်ရမှာလဲ? လုပ်ငန်းရဲ့ ပိုင်ဆိုင်မှု Balance Sheet ကို ဘယ်လို ထုတ်ရမှာလဲ? တန်ဖိုးလျော့ Depreciation တွေ ဘယ်လို သက်မှတ်မှာလဲ? စတဲ့ Accounting Workflow ကို အခြေခံကျကျ သင်ယူလိုသူများ
- Excel for Accounting ဘာသာရပ်ကို သင်တန်းပြန်လည် ဖွင့်လှစ်လိုသူများ
- MBA Program မှာ Accounting ဘာသာရပ်အတွက် လေ့လာလိုသူများ

- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရဲ့ Assets, Liabilities, Income, Expense များကို ဂရပ်များ Chart များဖြင့် လှလှပပ Data Visualization ပြုလုပ်တတ်ချင်သူများ

Final Project မှာ ဘာတွေ လုပ်ရမလဲ?

- ကုန်ပစ္စည်းဝယ်ယူမှုများအတွက် စာရင်းမှတ်သားပုံ
- ရောင်းချကုန်ပစ္စည်းဝင်ငွေများ စာရင်းသွင်းပုံ
- Discount တွေနဲ့ ဝယ်ယူထားတဲ့ကုန်ပစ္စည်းများ စာရင်းသွင်းပုံ
- ကြွေးယူ ကြွေးဆပ်ငွေများ စာရင်းသွင်းပုံ
- ဘဏ်ငွေဝင် ငွေထွက်များ စာရင်းမှတ်သားပုံ
- အမခံကြေးသွင်းငွေများ စာရင်းမှတ်သားပုံ
- Personal အသုံးပြုမှုအတွက် ငွေသားထုတ်ယူမှု စာရင်းမှတ်သားပုံ
- ဝန်ထမ်းလစာ ပေးချေမှုများအတွက် စာရင်းမှတ်သားပုံ

စသည့် Real World တွင် အမှန်တကယ် ဖြစ်ပျက်နေသော Transaction များနဲ့ လက်တွေ့လုပ်ဆောင် သင်ကြားရမှာမို့ Accounting Excel ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် နားလည်ကျွမ်းကျင်သွားမှာ အသေအချာပါပဲ။

Final Project မှာ ဘာတွေ လုပ်ရမလဲ?

- အခြေခံ Accounting Theory များ၊ Accounting Process
- Accounting Element, Ledger Account, Double Entry Method
- Transaction များကို Accounting Theory စည်းမျဉ်းများအတိုင်း Debit, Credit ခွဲခြား ထည့်သွင်းခြင်း၊
- Ledger Account များကို Balance ပြုလုပ်ခြင်း၊ Normal Account Balance အကြောင်း၊
- ဘဏ်အတိုးနှုန်းတွေ တွက်ချက်တဲ့ Interest Calculator
- ပိုင်ရှင် Owner ရဲ့ ရင်းနှီး စိုက်ထုတ်ငွေ Capital ကို Profit/Loss, Drawings တို့ဖြင့် တွက်ချက် ထုတ်ယူခြင်း
- Trial Balance အစမ်းရှင်းတမ်း ပြုလုပ်နည်း
- Income Statement ဖြင့် အရှုံးအမြတ် ပြုလုပ်နည်း
- Balance Sheet ခေါ် Statement of Financial Position ပြုလုပ်နည်း
- Final Report ကို Chart များဖြင့် Data Visualization ပြုလုပ်နည်း

3 Training DVD ခွေနဲ့ စာအုပ်မှာ ဘာတွေ ပါဝင်ထားသလဲ?

- Step By Step သင်ကြားပို့ချထားတဲ့ မြန်မာ E-Learning Video ဖိုင် (၁၀၀) နီးပါး ပါဝင်ပါသည်။
- သင်တန်းတတ်စရာ မလိုဘဲ မိမိဖာသာ Self Study လေ့လာလို့ရအောင် စီစဉ်ပေးထားပါတယ်။
- သင်တန်း ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်လိုသူများ၊ ပို့ချချက်များကို အမြတ်တနိုး ထာဝရ သိမ်းဆည်းထားလိုသူများ အတွက် ဆရာစားမချန် ထည့်သွင်းပေးထားတဲ့ ဘာသာရပ် သင်ကြားရေးမှာ အသုံးပြုထားတဲ့ PowerPoint Slide များပါဝင်ပါသည်။
- သင်ခန်းစာများ လိုက်လံလုပ်ဆောင်ရာတွင် လွယ်ကူ လျှင်မြန်စေဖို့အတွက် မူရင်း Exercise Lesson Excel File ကိုလည်း ထည့်သွင်းပေးထားလို့ ကျေနပ်ပျော်ရွှင်စေမှာ အမှန်ပါပဲ။

Final Project မှာ ဘာတွေ လုပ်ရမလဲ?

- လုပ်ငန်းစတင် ရင်းနှီးမြုပ်နှံတဲ့ Capital Account များ စဖွင့်ပုံ
- ဘဏ်အပ်တဲ့ ငွေသားစာရင်းပြုလုပ်ပုံ
- တန်ဖိုးကြီး Asset များ ဝယ်ယူစာရင်းသွင်းပုံ

ဝေဖြူးအောင်

AIT Computer